

Գ Ի Տ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
S C I E N C E
H A Y K A

Գիտական կազմակերպությունները, ամկախ դրանց ճյուղային պատկանելիությունից, կատարում են գիտական հետազոտություններ, ներառելով հիմնարար կիրառական հետազոտություններ և մշակումներ գիտության բոլոր ճյուղերում, ինչպես նաև գիտատեխնիկական ծառայություններ:

Գիտական հետազոտություններ և մշակումներ կատարող գիտական կազմակերպությունները ներառում են գիտահետազոտական ինստիտուտները, շինարարական նախագծային և նախագծա-հետախուզական կազմակերպությունները, դեպի դուրս արտադրանք բաց չթողնող փորձարարական գործարանները, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող արդյունաբերական կազմակերպությունների գիտատեխնիկական ստորաբաժանումները, ինչպես նաև հաշվետու տարում իրենց կազմում հետազոտություններ և մշակումներ կատարող ստորաբաժանումներ ունեցող այլ կազմակերպությունները:

Գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող մասնագետների թվաքանակում ներառված են գիտատեխնիկական աշխատանքների կատարմանն անմիջականորեն մասնակցած բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթությամբ (ներառյալ ասպիրանտները) մասնագետները, ինչպես նաև գիտատեխնիկական աշխատանքներ կատարող գիտական կազմակերպությունների և ստորաբաժանումների ղեկավարները:

Research institutions regardless of their branch identity are engaged in research activities including fundamental and applied researches and developments in all branches of science, and also in rendering scientific and technical services.

Research institutions and enterprises engaged in research activities include research institutes, design and prospecting organisations, pilot production plants not serving any outside entities, higher education establishments, scientific and technical units of industrial enterprises engaged in research, design and technological work, and also other organisations reporting R&D activities in the period covered by their reports.

Specialists engaged in research and design and technological works cover specialists with higher and secondary specialized education (including post-graduates) who are directly involved in performing research and technical works, and also heads of research institutions and subdivisions involved in research activities.

Научные организации, независимо от их отраслевой принадлежности, выполняют научные исследования, включающие фундаментальные, прикладные исследования и разработки во всех отраслях науки, а также научно-технические услуги.

Научные организации, выполняющие научные исследования и разработки, включают научно-исследовательские институты, проектные и проектно-исследовательские организации строительства, опытные заводы, не выпускающие продукцию на сторону, высшие учебные заведения, научно-технические подразделения на промышленных организациях, выполняющие научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, а также другие организации, имеющие в своем составе подразделения, выполнявшие в отчетном году исследования и разработки.

В численность специалистов, выполнявших научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, включены специалисты с высшим и средним специальным образованием (включая аспирантов), непосредственно участвовавшие в выполнении научно-технических работ, а также руководители научных организаций и подразделений, выполнявшие научно-технические работы.

Գիտահետազոտական, նախագծա-
ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական
աշխատանքներ կատարող մաս-
նագետների թվաքանակում չեն ներառվում
տնտեսագիտական և ֆինանսական
ստորաբաժանումների, նյութատեխնի-
կական ապահովման ստորաբաժա-
նումների, գիտատեխնիկական տեղե-
կատվության մարմինների, գիտական,
գիտատեխնիկական և այլ մասնագի-
տական գրադարանների, արտոնագրային
ծառայությունների մասնագետները և
ղեկավարները, քարձրագույն և միջին
մասնագիտական կրթություն չունեցող
լաբորանտները, հաշվապահության,
կադրային ծառայության աշխատողները,
գործավարները և այլն:

**Բարձրագույն ուսումնական հաստա-
տությունների գիտամանկավարժական
աշխատողներ են համարվում**
մանկավարժական գործունեության հետ
համատեղ գիտահետազոտական ստորա-
բաժանումներում կամ ԲՈՒՀ-երի
ամբիոններում գիտատեխնիկական
աշխատանքներ կատարող մասնա-
գետները:

Excluded are managers and other
accounting and planning staff, financial
and material supply functionaries, and
also personnel engaged in supplying
scientific and technical information, those
serving scientific and technical, and other
special libraries, workers of patent units,
laboratory workers without higher or
secondary specialized education,
secretary, clerical workers, etc.

**Scientific-pedagogical workers of
higher educational establishments,
workers engaged in educational activity
combine this with performing research and
technical works in research subdivisions
or at faculties of higher education estab-
lishments.**

В численность специалистов, выполняв-
ших научно-исследовательские, проектно-
конструкторские и технологические работы,
не включены руководители и специалисты
экономических и финансовых подразделений,
подразделений материально-технического
обеспечения, органов научно-технической
информации, научной, научно-технической
и других специальных библиотек, патентных
служб, лаборанты, не имеющие высшего и
среднего специального образования, работ-
ники бухгалтерии, кадровых служб,
делопроизводители и др.

**Научно-педагогические работники
высших учебных заведений - работ-
ники, выполняющие наряду с педагоги-
ческой деятельностью научно-техни-
ческие работы в научно-исследователь-
ских подразделениях, либо на кафедрах
ВУЗ-ов.**

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

92. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՎՐԱ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԽՍԵՐ¹
DOMESTIC COSTS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT¹
ВНУТРЕННИЕ ЗАТРАТЫ НА ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ¹

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ներքին ծախսեր, ընդամենը մլն. դրամ Domestic costs, total mln. drams	3894.5	4045.1	4814.4	5691.5	6013.1	Внутренние затраты, всего млн. драмов
որից՝ of which:						из них:
բյուջետային միջոցների հաշվին at the expense of budgetary funds	1896.3	2096.6	2593.2	3062.2	3341.2	за счет бюджетных средств

¹ Ըստ վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների:
According to the data of the statistical reporting data.
По данным статистических отчетностей.

93. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՆԱԿԸ
NUMBER OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN RESEARCH AND DEVELOPMENT
ЧИСЛО ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯВШИХ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Գիտական կազմակերպություններ, ընդամենը Scientific organizations, total	99	93	102	101	89	Научные организации - всего

94. ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԹՎԱԶԱՆԱԿԸ
NUMBER OF EMPLOYEES OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN SCIENTIFIC RESEARCHES AND DEVELOPMENTS
ЧИСЛЕННОСТЬ РАБОТНИКОВ ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯЮЩИХ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

(մարդ) (persons) (человек)

Ընդամենը Total	այդ թվում - of which - в том числе			այլ other	Всего
	հետազոտողներ и տեխնիկներ researchers and technicians исследователи и техни- ники	օժանդակ անձնակազմ support personnel вспомогательный пер- сонал	այլ other прочие		
2003	6277	4980	783	514	2003
2004	6685	5211	689	785	2004
2005	6892	5401	700	791	2005
2006	6723	5134	782	807	2006
2007	5669	4445	811	413	2007

ՔԻՄԻԱԳՆՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	Ընդամենը Total Всего	այդ թվում - of which - в том числе			
		հետազոտողներ և տեխնիկներ researchers and techni- cians исследователи и тех- ники	օժանդակ անձնակազմ support personnel вспомогательный пер- сонал	այլ other прочие	
նրանցից ունեն գիտա- կան աստիճան՝ of whom those having academic degrees of:					из них имеют ученую степень:
գիտությունների դոկտորի doctor of science					доктора наук
2003	496	496	-	-	2003
2004	487	487	-	-	2004
2005	542	542	-	-	2005
2006	506	506	-	-	2006
2007	472	472	-	-	2007
գիտությունների թեկնածուի candidate of science					кандидата наук
2003	1698	1698	-	-	2003
2004	1811	1811	-	-	2004
2005	2029	2029	-	-	2005
2006	1982	1982	-	-	2006
2007	1968	1968	-	-	2007

95. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ
ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES
ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ

(մարդ) (человек)
(persons)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ասպիրանտների թվաքանակը (տարեվերջին), ընդամենը Total number of post-graduates (end of year)	1377	1490	1528	1509	1414	Численность аспирантов (на конец года) - всего
այդ թվում՝ սովորող of which: those studied in						в том числе: обучающихся
գիտական հաստատություններում scientific institutions	439	512	537	499	451	в научных учреждениях
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	233	264	300	262	246	из них: на стационарном обучении
բարձրագույն ուսումնական հաստա- տություններում higher educational establishments	938	978	991	1010	963	в высших учебных заведениях

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	530	504	493	439	409	из них: на стационарном обучении
Ասպիրանտների ընդունելությունը, ընդամենը Admission of post-graduates, total	475	488	476	445	371	Прием аспирантов - всего
գիտական հաստատություններ scientific institutions	153	176	175	126	145	в научные учреждения
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	97	107	107	61	78	из них: на стационарном обучении
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ higher educational establishments	322	312	301	319	226	в высшие учебные заведения
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	227	161	146	134	110	из них: на стационарном обучении
Ասպիրանտների պատրաստումը, ընդամենը Total number of post-graduates completed their education	331	335	382	431	343	Выпуск аспирантов - всего
գիտական հաստատություններում scientific institutions	101	101	136	152	98	научными учреждениями
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	59	67	69	90	56	из них: на стационарном обучении
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում higher educational establishments	230	234	246	279	245	высшими учебными заведениями
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	159	158	134	183	156	из них: на стационарном обучении
Ընդհանուր ավարտածներից պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն, ընդամենը From total number of post-graduates with advanced education completed those having academic degree	118	153	143	164	236	Из общего выпуска защитили диссертацию - всего
գիտական հաստատություններում scientific institutions	33	50	49	57	69	в научных учреждениях
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	27	45	44	42	60	из них: на стационарном обучении
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում higher educational establishments	85	103	94	107	167	в высших учебных заведениях
նրանցից՝ առկա ուսուցմամբ of which: with available education	77	99	83	93	151	из них: на стационарном обучении

96. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄՆ ԸՍՏ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ
 ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES BY SCIENCE FIELDS
 ЧИСЛЕННОСТЬ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ ПО ОТРАСЛЯМ НАУКИ

(մարդ)
 (persons)

(человек)

	2003	2004	2005	2006	2007	
	Ասպիրանտների թվաքանակը					
	Number of post-graduates					
	Численность аспирантов					
Ընդամենը Total	1377	1490	1528	1509	1414	Всего
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ of which by science fields:						из них по отраслям наук:
ֆիզիկամաթեմատիկական physics and mathematics	120	133	129	125	126	физико-математических
քիմիական chemistry	27	30	36	33	33	химических
կենսաբանական biology	74	73	61	49	41	биологических
երկրաբանահանքաբանական geology and mineralogy	46	54	39	35	30	геолого-минералогических
տեխնիկական engineering	260	253	254	229	222	технических
գյուղատնտեսական agriculture	32	40	44	46	34	сельскохозяйственных
պատմական history	61	73	64	58	49	исторических
տնտեսագիտական economics	281	354	413	441	434	экономических
փիլիսոփայական philosophy	16	12	16	15	16	философских
բանասիրական philology	124	127	128	123	121	филологических
աշխարհագրական geography	-	1	1	1	5	географических
իրավաբանական law	63	80	75	73	56	юридических
մանկավարժական pedagogics	36	40	34	42	30	педагогических
բժշկական medicine	77	78	85	80	63	медицинских
դեղագործական pharmacy	2	3	3	8	-	фармацевтических
անասնաբուժական veterinary	16	20	19	20	25	ветеринарных
արվեստագիտական art	64	39	41	49	57	искусствоведения
ճարտարապետական architecture	35	29	28	20	18	архитектуры

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
հոգեբանության psychology	24	24	20	18	15	психологических
սոցիոլոգիական sociology	12	18	23	27	19	социологических
քաղաքական political science	7	9	15	17	20	политических

**Ասպիրանտներն ավարտել են տարվա ընթացքում
Post-graduate graduates per year
Выпуск аспирантов за год**

Ընդամենը Total	331	335	382	431	343	Всего
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ of which by science fields:						из них по отраслям наук:
ֆիզիկամաթեմատիկական physics and mathematics	20	30	45	43	33	физико-математических
քիմիական chemistry	9	7	10	9	14	химических
կենսաբանական biology	19	18	19	27	11	биологических
երկրաբանահանրաբանական geology and mineralogy	8	12	14	12	12	геолого-минералогических
տեխնիկական engineering	73	63	67	70	58	технических
գյուղատնտեսական agriculture	9	4	6	10	6	сельскохозяйственных
սպասմական history	13	13	21	20	18	исторических
տնտեսագիտական economics	62	75	82	103	65	экономических
փիլիսոփայական philosophy	1	6	2	3	4	философских
բանասիրական philology	26	27	36	37	34	филологических
աշխարհագրական geography	-	-	1	1	7	географических
իրավաբանական law	10	9	21	25	22	юридических
մանկավարժական pedagogics	6	10	10	11	9	педагогических
բժշկական medicine	25	22	14	24	16	медицинских
դեղագործական pharmacy	1	3	-	-	1	фармацевтических
անասնաբուժական veterinary	21	2	5	4	3	ветеринарных

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
արվեստագիտական art	12	12	10	9	18	искусствоведения
ճարտարապետական architecture	11	11	8	11	4	архитектуры
հոգեբանության psychology	3	8	6	6	3	психологических
սոցիոլոգիական sociology	1	1	2	3	5	социологических
քաղաքական political science	1	2	3	3	-	политических

97. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ
VOLUME OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ОБЪЕМ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

(մլն. դրամ)
(mln drams)

(млн. драмов)

	Ընդամենը Total Всего				այդ թվում՝ կատարել են սեփական ուժերով of which including with own powers в том числе выполнили собственными силами				
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը Volume of scientific-and-technological works	4917.6	5858.4	6506.6	6973.6	4838.4	5657.5	6369.3	6811.2	Объем научно-технических работ
հետազոտություններ և մշակումներ research and development	4520.2	5305.3	5735.5	6378.7	4453.1	5124.2	5633.9	6264.6	исследования и разработки
գիտատեխնիկական ծառայություններ scientific-and-technological services	397.4	553.1	771.1	594.9	385.3	533.3	735.4	546.6	научно-технические услуги

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ - SCIENCE - НАУКА

98. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ
PERFORMANCE OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ВЫПОЛНЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

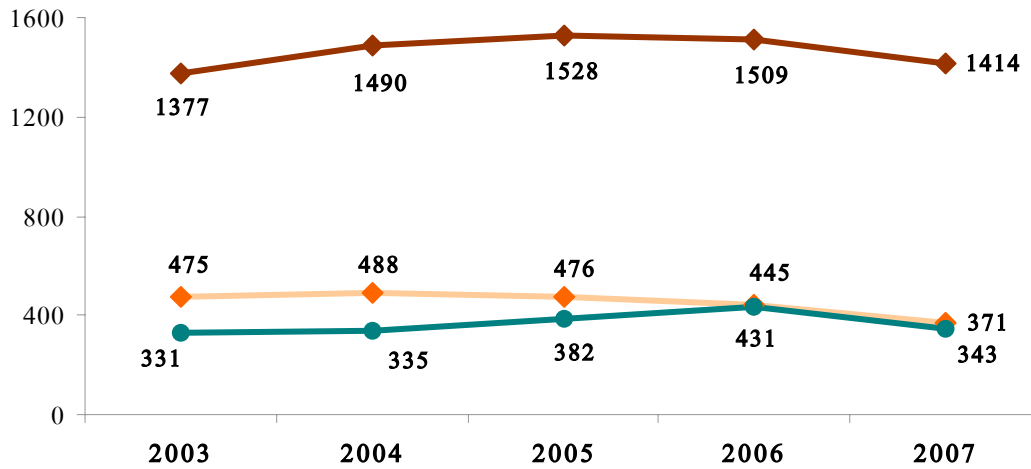
(մլն. դրամ)
(mln drams)

(млн. драмов)

	Ըստ աշխատանքների արժեքի At cost of work По стоимости работ					Ըստ ինքնարժեքի At cost price По себестоимости					
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	
Ավարտված և պատվիրատուի կողմից ընդունված աշխատանքների փաստացի ծավալը Actual volume of completed work and work accepted by customer	4358.5	4011.6	4469.0	5580.6	6231.0	4317.2	3934.9	4248.9	5373.3	6022.0	Фактический объем законченных и принятых заказчиком работ
Տարեկազմից կատարված աշխատանքների ծավալը Volume of works performed from the beginning of year	5242.8	5067.4	6061.8	6688.3	7320.4	5195.4	4974.5	5811.8	6444.5	6997.9	Объем работ, выполненных с начала года
այդ թվում՝ գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը (արտադրանքը) of which: volume of scientific and technological works (production)	4968.0	4917.6	5858.4	6506.6	6973.6	4952.7	4832.9	5618.3	6260.6	6880.4	в том числе: объем научно-технических работ (продукция)
դրանից՝ including:											из них:
գիտահետազոտական աշխատանքներ research works	3419.6	3472.1	4161.6	4372.9	4847.0	3443.9	3445.2	4133.6	4319.6	4840.3	научно-исследовательские работы
այդ թվում՝ հիմնարար of which: fundamental research	1444.5	1041.5	1034.1	921.3	1073.7	1443.3	1025.1	1036.6	931.7	1080.2	в том числе: фундаментальные
նախագծագրաճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ design engineering and technological works	834.4	802.2	562.6	864.1	942.6	813.9	782.5	513.8	747.8	963.1	проектно-конструкторские и технологические работы
արտադրանքի փորձնական օրինակների (խմբաքանակի) պատրաստում preparation of experimental samples (lots) of production	106.7	177.9	257.9	237.0	294.5	102.0	159.4	217.1	212.6	257.5	изготовление опытных образцов (партий) изделий (продукции)
նախագծագրական աշխատանքներ շինարարության համար design work for construction	106.7	68.0	323.2	261.5	294.6	112.4	38.6	222.2	240.0	251.4	проектные работы для строительства
գիտատեխնիկական ծառայություններ scientific-and-technological services	500.6	397.4	553.1	771.1	594.9	480.5	407.2	531.6	740.6	568.1	научно-технические услуги

ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ (տարեվերջին)
 ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES (end of year)
 ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ (на конец года)

մարդ - persons - человек

- ◆— ասպիրանտների թվաքանակը, ընդամենը - number of post-graduates, total-
численность аспирантов, всего
- ◆— ընդունվել են ասպիրանտներ - admission of post-graduates - принято аспирантов
- ավարտել են ասպիրանտներ - number of postgraduates completed their education-
выпущено аспирантов